

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз Пр 7/2024
15.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у прекршајном предмету малолетног АА, због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужилаштва ПТЗ 914/23 од 28.02.2024. године, поднетом против правноснажне пресуде Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-6 ПрМ бр 14/22 од 19.07.2023. године, у седници већа одржаној дана 15.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужилаштва ПТЗ 914/23 од 28.02.2024. године, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** правноснажна пресуда Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-6 ПрМ бр 14/22 од 19.07.2023. године, тако што Врховни суд, на основу одредбе члана 248. став 1. тачка 6. Закона о прекршајима, према малолетном АА обуставља прекршајни поступак због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, због наступања застарелости за вођење прекршајног поступка.

Трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Правноснажном пресудом Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-6 ПрМ бр 14/22 од 19.07.2023. године, окривљени АА оглашен је одговорним због извршења прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, за који је осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је обавезан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде у корист буџета Републике Србије и одређено да ће у противном суд на основу члана 315. Закона о прекршаја посебним решењем одлучити начину извршења неплаћене новчане казне.

Истом пресудом на основу чл. 140, 141. и 142. Закона о прекршајима и члана 27. став 2. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, окривљени је обавезан на плаћање трошкова прекршајног поступка у паушалном износу од 2.500,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде нису изјављене жалбе, па је пресуда постала правноснажна дана 01.09.2023. године.

Против наведене правноснажне пресуде захтев за заштиту законитости поднео је Врховни јавни тужилац под бројем ПТЗ 914/23 од 28.02.2024. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. ст. 1. и 2. тачка 4. у вези члана 83. став 1, члана 291. став 2, члана 293. и члана 300. Закона о прекршајима у вези члана 49. и члана 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, побијану пресуду укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку.

Након што је поступио у смислу одредбе члана 286. став 2. Закона о прекршајима, Врховни суд је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца истиче да је правноснажном пресудом Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-6 ПрМ бр 14/22 од 19.07.2023. године учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. ст. 1. и 2. тачка 4, јер суд у току прекршајног поступка није применио одредбе чл. 83. став 1, чл. 291. став 2, чл. 293. и чл. 300. Закона о прекршајима у вези чл. 49. и чл. 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, које одредбе се односе на права малолетних учинилаца у вези дејства пунолетности, примене законских одредби у поступку према малолетницима, обавезне одбране и искључење јавности, а што је од утицаја за доношење законите и правилне пресуде.

Из списка предмета произилази да је окриљени АА рођен ...2004. године, да је против малолетног АА поднет захтев за покретање прекршајног поступка дана 07.12.2021. године, због прекршаја извршеног дана 05.12.2021. године, а да је против малолетног АА дана 31.03.2022. године решењем ПрМ 14/22 Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору, покренут прекршајни поступак.

Из списка предмета, даље произилази, да је дана 26.04.2023. године малолетни, тада већ пунолетни АА саслушан, да се изјаснио да ће одбрану изнети сам без присуства браниоца, да је сачињен записник о саслушању, али да је позив за саслушање примио његов брат (на позиву нечитак потпис), да на записнику о саслушању није констатовано да је искључена јавност на саслушању, да саслушању није присуствовао законски заступник, односно стралац малолетног тада пунолетног АА, да је након саслушања донета пресуда којом је оглашен одговорним, да је првостепена пресуда упућена лично малолетном, тада већ пунолетном АА, али да он исту није примио, већ је пресуду примила ББ, која је на доставници означена као сестра.

Чланом 83. став 1. Закона о прекршајима прописано је да ако је малолетни учинилац прекршаја пре или у току прекршајног поступка постао пунолетан, примењиваће се одредбе о малолетницима, осим одредаба о васпитним мерама.

Чланом 291. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се у прекршајном поступку према малолетнику примењују одредбе ове главе, а остале одредбе прекршајног поступка предвиђене овим законом, само ако нису у супротности са овим одредбама, а ставом 2. истог члана прописано је да, ако другачије није прописано овим законом, у прекршајном поступку према малолетнику сходно се примењују одредбе Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица.

Чланом 293. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се малолетник позива преко родитеља, односно законског заступника, осим ако то није могуће због потребе да се хитно поступа или из других оправданих разлога.

Чланом 49. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица прописано је да малолетник мора имати браниоца приликом првог саслушања, као и током читавог поступка, а ставом 2. истог члана прописано је да, ако сам малолетник, његов законски заступник или сродници не узму браниоца, њега ће по службеној дужности поставити судија за малолетнике.

Чланом 300. Закона о прекршајима прописано је да ће се у поступку према малолетнику увек искључити јавност, а иста обавеза прописана је чланом 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица.

По налажењу Врховног суда, из списка предмета произилази да суд није применио одредбе закона који се односе на малолетнике у складу са чланом 83. став 1. и чланом 291. Закона о прекршајима, већ је спровео поступак и саслушао малолетног, тада пунолетног АА, а затим и донео пресуду, а да није у складу са чланом 293. став 1. Закона о прекршајима малолетног тада пунолетног АА позвао преко родитеља, односно законског заступника, већ му је позив упућен директно, није искључио јавност у складу са чланом 300. Закона о прекршајима и чланом 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, а АА, иако је био малолетан у време извршења прекршаја, приликом саслушања, није имао браниоца, нити му је исти постављен по службеној дужности, у складу са одредбом члана 49. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица.

По налажењу Врховног суда, поступајући супротно цитираним законским одредбама, суд је учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4. у вези члана 83. став 1, члана 291, 293. став 1. и члана 300. Закона о прекршајима у вези члана 49. и члана 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, а како се то основано захтевом за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца указује, па би побијану пресуду из наведених разлога требало укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно одлучивање.

Међутим, како је одредбом члана 84. став 1. Закона о прекршајима прописано да се прекршајни поступак не може покренути нити водити ако протекне једна година од дана када је прекршај учињен, а ставом 7. истог члана је прописано да покретање и вођење прекршајног поступка застарева у сваком случају када протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост, те како је малолетни сада

пунолетни АА прекршај који му је стављен на терет учинио дана 05.12.2021. године, сходно одредби члана 84. став 7. Закона о прекршајима, у конкретном случају је истеком дана 05.12.2023. године наступила апсолутна застарелост вођења овог прекршајног поступка.

Како је услед ове околности искључена свака даља процесна радња у правцу прекршајног гођења малолетног сада пунолетног АА за предметни прекршај, то је укидање побијаних пресуда безпредметно, те по правилној примени права, прекршајни поступак се мора обуставити.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је усвојио као основан поднети захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца и преиначио правноснажну пресуду Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору I-6 ПрМ бр 14/22 од 19.07.2023. године, тако што је, на основу члана 248. став 1. тачка 6. Закона о прекршајима, обуставио прекршајни поступак против малолетног сада пунолетног АА, због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

На основу члана 141. став 2. Закона о прекршајима одлучено је да трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 286. став 1. и члана 287. став 4. у вези члана 248. став 1. тачка 6. Закона о прекршајима, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**